

26 ก.ค. 2539

การศึกษาความว้าเหว่และการปรับตัวของผู้สูงอายุในจังหวัดอ่างทอง

THE STUDY OF LONELINESS AND ADAPTATION IN THE ELDERY
IN ANGTHONG PROVINCE

เปรมฤดี ศรีราม

พิมพ์ที่แผนก

จาก

ศูนย์พิมพ์ ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2539

ISBN 974-588-407-3

สงวนลิขสิทธิ์

๐๗

๗๗๓๓

๒๕๓๙

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความว้าเหว่และการปรับตัวของผู้สูงอายุ
ในจังหวัดอ่างทอง
ผู้วิจัย เปรมฤดี ศรีราม
ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่);
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บึงอร ผลเนื่องมา M.S.

สายพิณ เกษมกิจวัฒนา พย.ด.

วรรณิ สัตยวิวัฒน์ ค.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงในทางเสื่อมถอยด้านร่างกาย จิตใจ และ สังคมของ ผู้สูงอายุก่อให้เกิดความเครียดทางจิตใจ ผู้สูงอายุจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อดำรงชีวิต ในวัยสุดท้ายอย่างมีความสุข พยาบาลควรจะทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของ ผู้สูงอายุ เพื่อให้เป็นแนวทางส่งเสริมผู้สูงอายุให้สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความว้าเหว่ กับการปรับตัวของผู้สูงอายุและเปรียบเทียบความว้าเหว่ การปรับตัวของผู้สูงอายุ ที่มีความแตกต่างกันตาม เพศ สถานภาพสมรส รายได้ ลักษณะครอบครัว เขตที่อยู่ อาศัย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปจำนวน 250 คน อาศัยในเขตเมือง และเขตชนบทของจังหวัดอ่างทอง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตามแบบ บันทึกรายชื่อข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์ความว้าเหว่และแบบสัมภาษณ์การปรับตัว วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบค่า ที (t-test) การใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ความว้าเหว่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของ ผู้สูงอายุในจังหวัดอ่างทองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ($r=-.494$) เพศ รายได้ สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลให้การปรับตัวของผู้สูงอายุแตกต่างกัน สำหรับความว้าเหว่พบว่า รายได้ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้สูงอายุมีความว้าเหว่แตกต่างกัน การปรับตัวและความว้าเหว่ของผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันตาม เขตที่อยู่อาศัยและพบว่า ความว้าเหว่ รายได้ รวมทั้งสถานภาพ สมรสที่สามารถร่วมทำนายนการปรับตัวของผู้สูงอายุได้ ร้อยละ 29.70 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ พยายามควรตระหนักให้มากขึ้นถึงการดูแลผู้สูงอายุเพศหญิงอยู่เพียงลำพังและ มีรายได้ไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นกลุ่มที่จะมีความสามารถในการปรับตัวลดลงและมีความว้าเหว่มากขึ้น อาจจัดรูปแบบบริการในเรื่องของการเยี่ยมบ้านเดือนละ 1 ครั้งหรือกระตุ้นบุคลากรของผู้สูงอายุให้มีความสนใจช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และช่วยลดความว้าเหวที่อาจเกิดกับผู้สูงอายุ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของผู้สูงอายุ เช่น ทัศนคติต่อความสูงอายุ ความสัมพันธ์กับคนต่างวัยรุ่นลูกหลาน หรือการได้รับการสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น

Thesis Title The study of Loneliness and Adaptation in
the Elderly in Angthong Province

Name Premrudee Sriram

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Bangorn Pholnuangma B.Sc(nursing)

M.S.(Med-Surg nursing)

Saipin Gasemgitvatana B.ed,M.S.,D.N.S.

Wannee Satayawiwat B.Sc.(nursing)Hons,
M.ed, S.R.N.,O.N.C.

Date of Graduation 17 May B.E.2539 (1996)

ABSTRACT

An elderly person has changed in many aspects ,i.e. physical , psychological , and social due to the aging process. This process may cause serious stress in the elderly.The elderly with adaptive response should have better well-being in the later life. Therefore a nurse should be aware of the factors that may influence the elderly's adaptation in order to promote their well-being.

The purpose of this study was to determine the correlation between loneliness and adaptation of the elderly and to compare their loneliness and adaptation according to gender , marital status , income , family characteristics and community location. The sample was composed of 250 elderly persons whose ages were 60 years and above,living in urban and rural community in Angthong Province. The demographic data , loneliness and adaptation were collected by using structured interview. Data were then analysed by using Pearson's Product Moment correlation coefficient , t-test , and stepwise multiple regression.

3

The result of this study found that there was a significantly negative correlation between loneliness and adaptation at the level of .001($r = -.494$). The adaptation of the elderly showed significant difference in gender, income, and marital status. The loneliness of the elderly showed significant difference in income, marital status and family characteristics. The adaptation and loneliness of the elderly showed no significant difference in community location. Furthermore, it was found that there were some independent factors which were able to predict adaptation in the elderly. That is 29.7 percent of the variance in adaptation were accounted for by loneliness, income, and marital status.

As the result of this study, It is recommended that nurse should be more aware of the adaptation and loneliness in the elderly who live alone and has inadequate income in order to promote the elderly adaptive responses. Nurse should make home visit at least once a month to encourage family members, and cousins to help the elderly's well-being. Further studies including attitude about aging, relationship with younger family members, and social support which may influence the elderly adaptation are also recommended.